

Straperlo, rol van M.Nederlof als getuige in de rechtszaak.

Straperlo-spel: 'Behendigheids spel' dat in de jaren dertig in Nederland werd geëxploiteerd door de Duitsers Strauss en Perel (of Perlowitz), tot de wetgever bepaalde dat het spel toch als kansspel moest worden aangemerkt en het derhalve verbod. De naam is een combinatie van de namen van de uitvinders en de vrouw van Perel: Lowan.

In 1935 gedurende de tweede Spaanse republiek, hebben Strauss en partners geprobeerd Straperlo in het San Sebastiaan Casino en het Formento Casino te installeren. Hoewel de wet kansspelen verbod, net als in Nederland, kon dit mechanische "behendigheids spel" wel geaccepteerd worden.

De heersende partij was de radicale republikeinse partij en de eerste minister Alejandro Lerroxx. Een neef van Lerroxx was betrokken bij het geven van vergunningen voor het spel. Dat kostte veel investering en steekpenningen. Maar toen het werkte, stroomde het geld binnen, omdat de spelers beduvelnd werden. Het schijnt dat een kwart van de inkomsten van de Radicale Partij van Straperlo kwamen! De politie op Mallorca vonden snel uit dat het mechanisme niet eerlijk werkte, en werd de vergunning opgeheven. Strauss c.s, wilden compensatie voor hun gemaakte kosten met het dreigement de corruptie aan de pers te melden. Maar Lerroxx pikte de chantage niet, en het Straperlo schandaal was geboren. Dit kostte Lerroxx zijn positie en de val van de Radicale Partij. Dit was één van de aanleidingen voor de burgeroorlog.

Eén van de uitdrukkingen die ik in de vijftiger jaren leerde in Spanje was "es straperlo", in de zin van te duur, afzetterij, zwarte handel. Een zwarte handelaar is een "estrapolista". Leuk om te weten waar dat vandaan kwam, en met zo'n dramatische oorsprong.

ZANDVOORT
HET CENTRUM VAN AMUSEMENT
„CASINO”
(voorheen KURHAUS)

In de geheel gerestaureerde GROOTE ZAAL van 3 u. s.m. tot 2 u. 's nachts

STRAPERLO
BEHENDIGHEIDS-SPEL.

In de rechter-tijdsregel:
EEN GEZELLIGE INTIEME BAR

In de linker-tijdsregel:
Cercle-privé van het Straperlo-spel.

Aan des verkeer:
MONDAIN CABARET-DANSANT

Optreden van eerste klas attracties (van 4 uur s.m. tot 2 uur 's nachts).

Op 'mooi gelegen terras vindt U een rustig zijje met gelegenheid tot dansen.

Besocht dus het nieuwe groote Vermaakcentrum van ZANDVOORT.

100 p.c.l. Amusement georganiseerd. Directie: A. TUSCHINSKY.

Mijn vader, Drs. Marinus Nederlof (1895 - 1970) was in veel dingen geïnteresseerd. Onder andere geld verdienen en gokspellen. In de dertiger jaren zag hij de Straperlo elektrische roulette als een interessant studie object. Straperlo was een systeem waarbij het balletje over een spiraalvormige rail afdaalde naar een roulette-schijf. Als je de nummers, die in willekeurige volgorde op de schijf stonden, snel genoeg kon lezen op de schijf die elektrisch aangedreven met constante snelheid draaide, was het mogelijk om door behendigheid en observatie de kans op winst belangrijk te vergroten. Eigenlijk was het minder puur toeval dan een gewone roulette. Juist waar roulette verboden was, leek dit een oplossing voor gokkers. Het werd in de jaren 1933 tot 1935 een ware rage, niet alleen in Nederland.

Mijn vader kreeg grote behendigheid in het schatten op welk nummer het balletje zou vallen. Toen de regering straperlo wilde verbieden omdat het in hun ogen een wetsontduiking zou zijn, is mijn vader gevraagd een demonstratie van zijn kunnen te geven in de rechtszaal. Demonstratie geslaagd, maar de rechter besloot dat het toch de facto een kansspel was, aangezien het merendeel van het publiek niet de moeite nam om zo nauwkeurig en snel te observeren zoals mijn vader. Hij had zichzelf getraind om de titel van een 78-toeren grammofoonplaat te lezen. Zo kon hij zien welke nummers van de roulette op welk moment voorbij kwamen. Hij hield ook hele tabellen bij hoe de croupiers het balletje gooiden en met welke hand.

In later jaren heeft mijn vader zich ook op het veel complexere probleem van de gewone roulette geworpen. Reisde casino's af in België en Frankrijk, maar de investeringen bleken hoger dan de verdiensten.